

Centralna Komisja Egzaminacyjna

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2010

WPISUJE ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*Miejsce
na naklejkę
z kodem*

**EGZAMIN MATURALNY
Z HISTORII**

POZIOM PODSTAWOWY

MAJ 2011

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 27 stron (zadania 1 – 33). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Czas pracy:
120 minut**

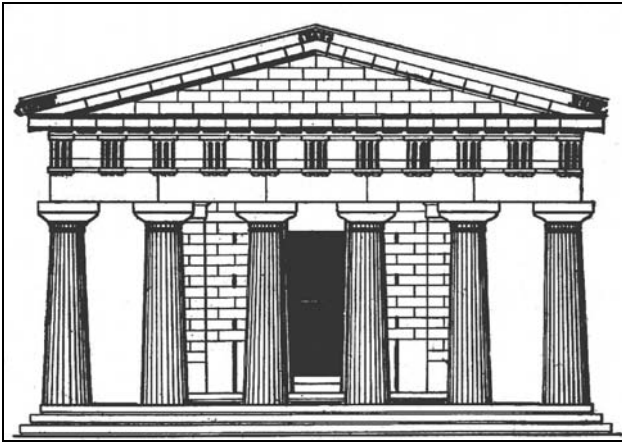
**Liczba punktów
do uzyskania:100**

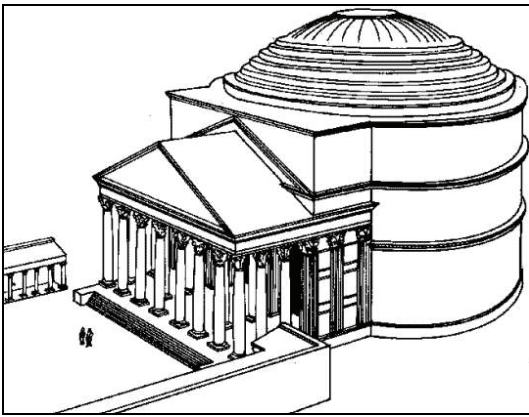
MHI-P1_1P-112

Zadanie 1. (3 pkt)

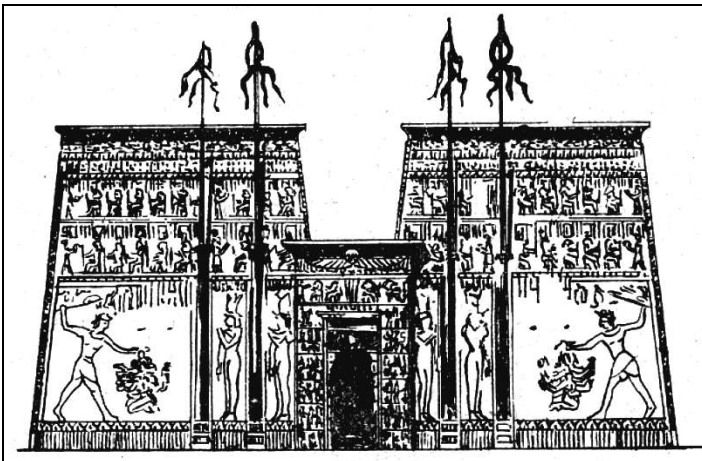
Przyporządkuj ilustracjom podpisy. Odpowiedzi wybierz spośród podanych i wpisz we właściwe miejsca.

A.

B.

C.

Wszystkie arkusze maturalne znajdziesz na stronie: arkuszematuralne.pl

Źródło: E. Charytonow, *Zarys historii architektury*, Warszawa 1963, s. 21, 45.

A. Twardecki, *Mały słownik sztuki starożytnej Grecji i Rzymu*, Warszawa 2002, s. 152.

1. Świątynia egipska
2. Świątynia babilońska
3. Świątynia grecka
4. Świątynia rzymska

Zadanie 2. (6 pkt)

Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy uzupełnij tabelę.

Na podstawie: B. Danowska, T. Maćkowski, *Przez wieki. Zeszyt ćwiczeń z tekstami źródłowymi*, Gdańsk 2003, s. 27.

Informacje o polis/miejscowości	Nazwa polis/miejscowości	Litera oznaczająca polis/miejscowość na mapie
1. Miejscowość na Peloponezie, w której odbywały się najstarsze panhelleńskie igrzyska sportowe organizowane ku czci Zeusa.		
2. Polis założona przez Dorów nad rzeką Eurotas w Lakonii. Jednym z królów tej polis był Leonidas.		
3. Polis założona przez Jonów w Attyce. Narodził się tu system rządów demokratycznych.		

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.
	Maks. liczba pkt	3	6
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 3. (4 pkt)

Na podstawie tekstów źródłowych i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Źródło 1.

Kartagińczycy ustąpią z całej Sycylii [...]; Kartagińczycy zwrócą Rzymianom bez okupu wszystkich jeńców wojennych; w srebrze wypłacą Kartagińczycy Rzymianom w przeciagu dwudziestu lat dwa tysiące dwieście talentów.

Źródło 2.

Jak wielkie miasto uległo zagładzie, świadczyć może, że przemilczę wszystko inne, bodaj samo trwanie pożaru. Z trudem mianowicie można było [...] zgasić ogień, który [...] z własnej woli położyli pod swoje domy i świątynie. Nie mogąc wydrzeć Rzymianom swego miasta, chcieli, aby triumf nad nim utonął w płomieniach.

Źródło 3.

Mogą Kartagińczycy zatrzymać w Afryce te miasta, które posiadali przed wydaniem tej [...] wojny Rzymowi [...]. Muszą wydać jeńców i zbiegów wojennych z całego okresu wojny, wydać wszystkie okręty wojenne z wyjątkiem dziesięciu trójrzędowców, podobnie słonie. Wojny nie wypowiedać nikomu poza Afryką w ogóle, a w Afryce tylko za zgodą Rzymian.

Źródło: S. Sprawski, G. Chomicki, *Starożytność. Teksty źródłowe, komentarze i zagadnienia do historii w szkole średniej*, Kraków 1999, s. 207, 208, 210.

A. Podaj stosowaną w historiografii nazwę wojen, których skutki zostały przedstawione w źródłach.

.....

B. Wskaż źródło informujące o skutkach wojny, w której wodzem wojsk Kartaginy był Hannibal.

Jest to źródło nr

C. Wskaż źródło dotyczące wojny, której skutkiem było przyłączenie do Rzymu pierwszej zamorskiej posiadłości.

Jest to źródło nr

D. Podaj nazwę ustroju politycznego Rzymu w okresie wojen, o których skutkach informują źródła.

.....

Zadanie 4. (2 pkt)

Spośród pięciu wymienionych wydarzeń wybierz chronologicznie pierwsze i oznacz je literą A oraz chronologicznie ostatnie i oznacz je literą B.

Wzniesienie Partenonu w Atenach	
Budowa Biblioteki Aleksandryjskiej	
Wzniesienie piramidy Cheopsa	
Spisanie kodeksu Hammurabiego	
Wzniesienie Koloseum w Rzymie	

Zadanie 5. (2 pkt)

Na podstawie źródeł ikonograficznych i własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Źródło 1.

Źródło 2.

Źródło: M. Koczerska, *Historia. Średniowiecze*, Warszawa 1999, s. 64, 85.

Rozpoznaj postaci świętych – patronów Polski, których śmierć przedstawiają źródła ikonograficzne.

- Źródło 1.
- Źródło 2.

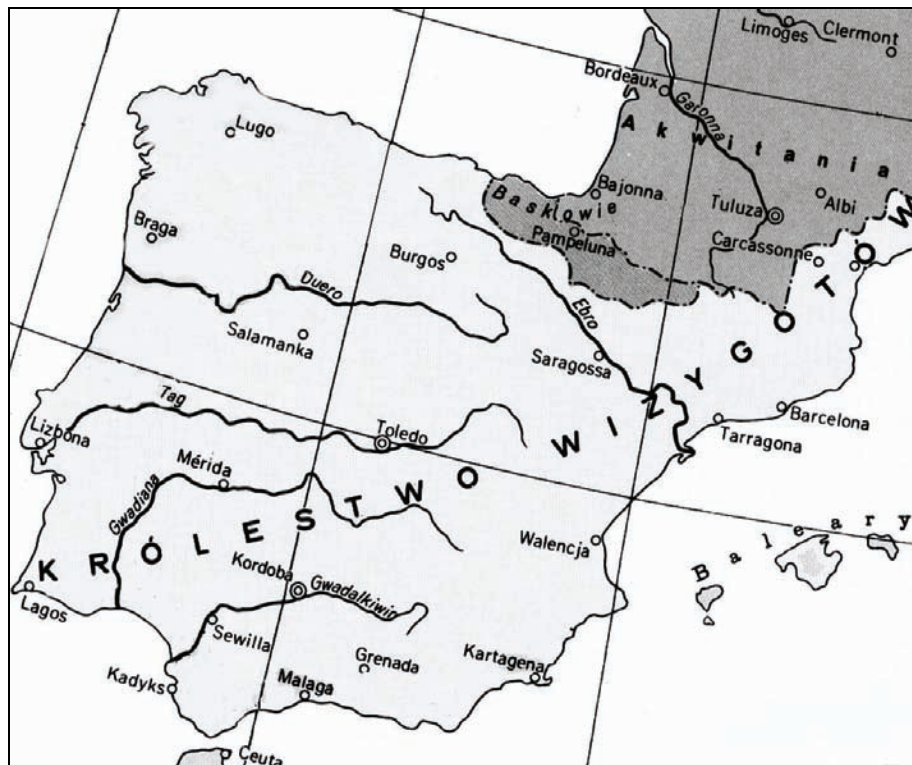
Wypełnia egzaminator	Nr zadania	3.A.	3.B.	3.C.	3.D.	4.	5.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	1	1	2
Uzyskana liczba pkt							

Zadanie 6. (3 pkt)

Przyporządkuj mapom Półwyspu Iberyjskiego właściwe tytuły. Odpowiedzi wybierz spośród podanych i wpisz pod mapami.

A.

B.

C.

Na podstawie: *Atlas historyczny świata*, Warszawa-Wrocław 1986, s. 30, 33, 34.

1. Półwysep Iberyjski w II połowie VII w.
2. Półwysep Iberyjski w I połowie IX w.
3. Półwysep Iberyjski w I połowie XV w.
4. Półwysep Iberyjski w I połowie XVI w.

Zadanie 7. (5 pkt)

Uzupełnij tabelę, podając władców Polski, za panowania których miały miejsce wymienione wydarzenia.

Wydarzenie	Władca
1. Bitwa pod Płowcami	
2. Pokój kaliski	
3. Bitwa pod Grunwaldem	
4. Drugi pokój toruński	
5. Powstanie Prus Książęcych	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	6.	7.
	Maks. liczba pkt	3	5
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 8. (3 pkt)

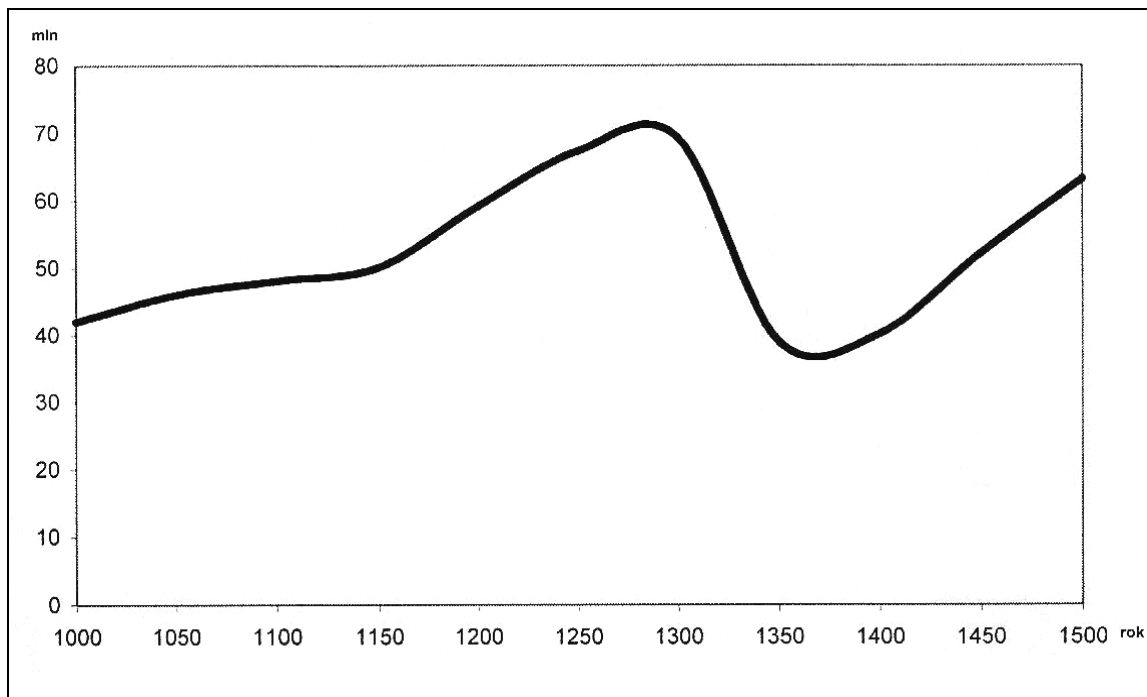
Uzupełnij tabelę. Wpisz nazwy grup społecznych występujących w średniowiecznym mieście.

Opis grupy społecznej	Nazwa grupy społecznej
1. Najbiedniejsi mieszkańcy miasta, nie posiadali majątku i obywatelstwa miejskiego, np. czeladnicy, służba domowa, żebracy.	
2. Najzamożniejsi mieszkańcy miasta, sprawujący w nim władzę ekonomiczną i polityczną, członkowie rady miejskiej, np. posiadacze gruntów miejskich, najbogatsi kupcy i rzemieślnicy, bankierzy.	
3. Średniozamożni rzemieślnicy i kupcy posiadający obywatelstwo miejskie.	

Zadanie 9. (2 pkt)

Na podstawie wykresu i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Zaludnienie Europy w latach 1000–1500

Źródło: H. Manikowska, J. Tazbirowa, *Historia. Średniowiecze*, Warszawa 1991, s. 73.

A. Porównaj tendencję zmian w zaludnieniu Europy w pierwszej połowie XIII w. z tendencją zmian liczby ludności w pierwszej połowie XIV w.

.....

.....

B. Podaj najważniejszą przyczynę zmian demograficznych w Europie w pierwszej połowie XIV w.

.....

.....

Zadanie 10. (5 pkt)

Na podstawie tekstów źródłowych i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Źródło 1.

Wielki Książę z wszystkimi braćmi swymi jeszcze nieochrzczonymi, krewniakami [...], wiarę świętego, rzymskiego Kościoła przyjąć zamierza [...]. Jeżeli też pani Węgier córę swą Jadwigę, królową polską przyrzeczoną odda mu w małżeństwo [...] przyrzeka i zobowiązuje się wszelkie ziemie zagrabione i straty Królestwa Polskiego [...] odzyskać własnymi zachodami i kosztami.

Źródło: *Teksty źródłowe do nauki historii w szkole*, nr 10, Warszawa 1959, s. 39.

Źródło 2.

Iż już Korona i Wielkie Księstwo Litewskie jest jedno nierozdzielne i nieróżne ciało, a także nieróżna, ale jedna spólna Rzeczpospolita, która się ze dwu państw i narodów w jeden lud zniosła i spoiła.

Źródło: *Teksty źródłowe do nauki historii w szkole*, nr 20, Warszawa 1959, s. 7.

A. Podaj nazwy miejscowości, w których zostały zawarte umowy polsko-litewskie, o których mowa w zacytowanych źródłach.

Źródło 1.

Źródło 2.

B. Podaj wiek, w którym powstały zacytowane dokumenty.

Źródło 1. Wiek

Źródło 2. Wiek

C. Czy postanowienia dotyczące terytorium państwa zawarte w źródle 1. zostały zrealizowane do połowy XV wieku? Odpowiedź uzasadnij.

.....
.....
.....
.....

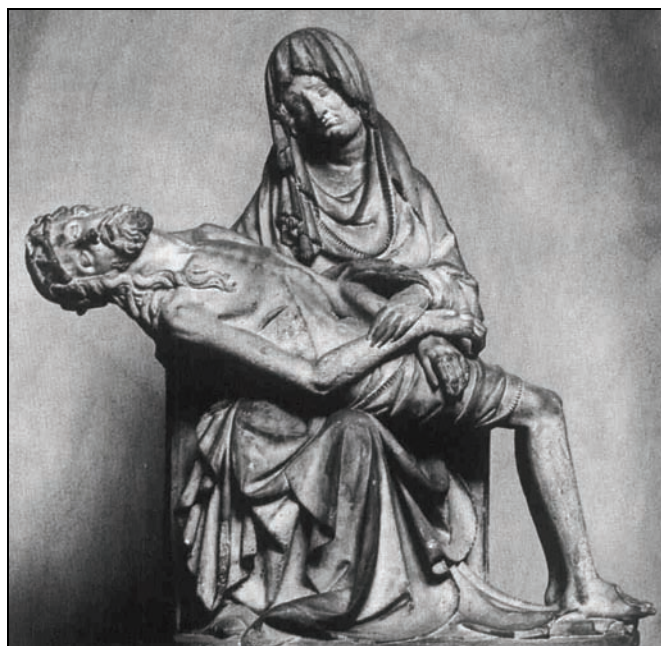
Wypełnia egzaminator	Nr zadania	8.	9.A.	9.B.	10.A.	10.B.	10.C.
	Maks. liczba pkt	3	1	1	2	2	1
	Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 11. (3 pkt)

Przyporządkuj fotografiom podpisy. Odpowiedzi wybierz spośród podanych i wpisz we właściwe miejsca.

A.

B.

C.

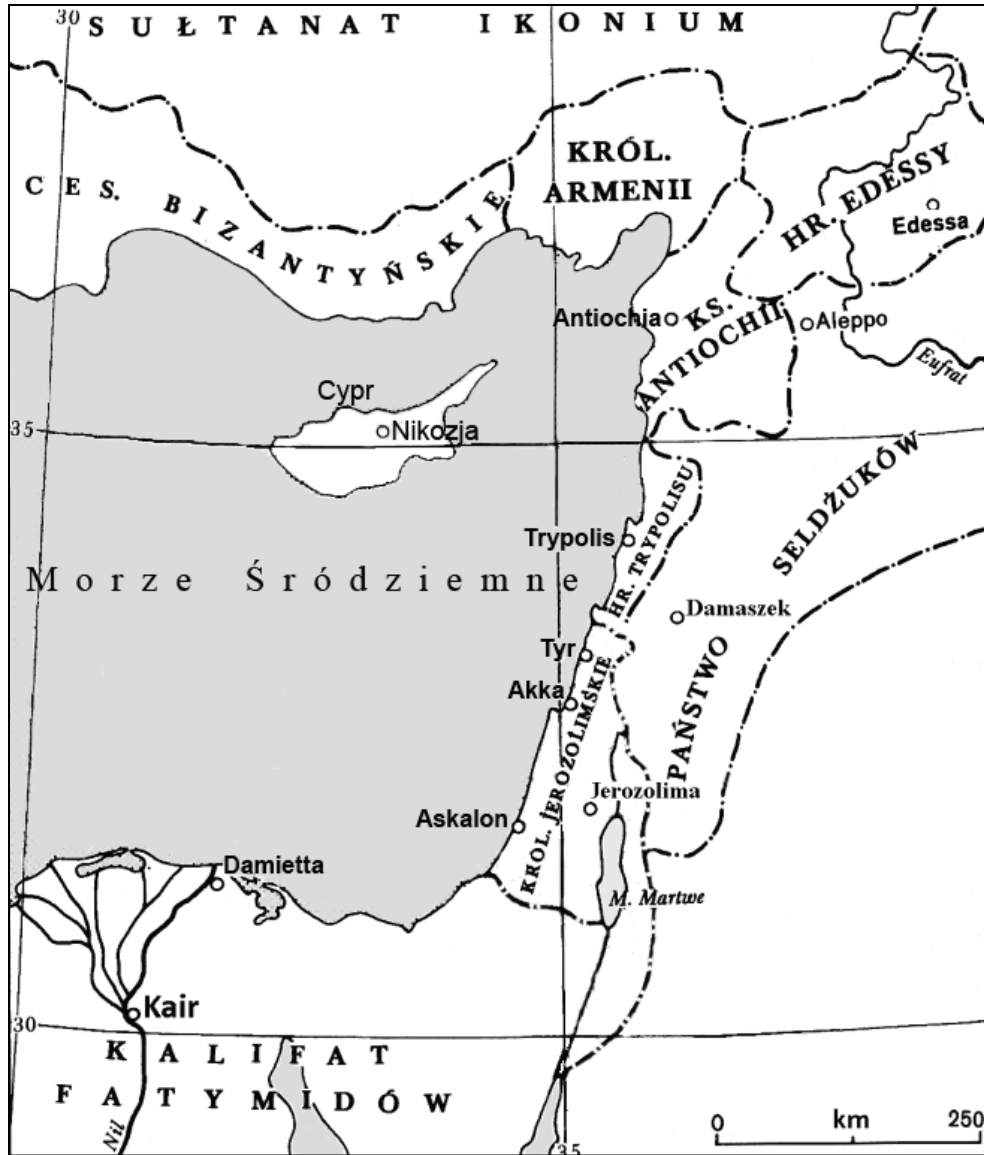
Źródło: *Sztuka świata*, Warszawa 1994, s. 196; *Kronika Polski*, nr 6, Kraków 1998, s. 13; *Rzym i Watykan*, Rzym 1991, s. 105.

1. Rzeźba gotycka
2. Rzeźba renesansowa
3. Rzeźba barokowa
4. Rzeźba secesyjna

Zadanie 12. (4 pkt)

Na podstawie mapy i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Bliski Wschód w 1143 roku

Na podstawie: T. Manteuffel, *Historia powszechna. Średniowiecze*, Warszawa 2007, s. 192.

A. Wymień dwa państwa muzułmańskie, których nazwy widoczne są na mapie.

-
-

B. Wymień dwa państwa chrześcijańskie, których nazwy widoczne są na mapie.

-
-

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	11.	12.
	Maks. liczba pkt	3	4
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 13. (2 pkt)**Na podstawie tekstu wykonaj polecenia.**

Nadciągnęli Turcy, Tatarzy, Siedmiogrodzianie. [...] Hetman zarządził odwrót w taborze. Pod osłoną wozów, krok po kroku, polska armia podążała do granicznego Dniestru. Już był niedaleko, już główne siły tureckie zrezygnowały z pościgu, ale gdy niekarna szlachta zapragnęła odebrać Kozakom i ciurom obozowym łupy, wszczął się popłoch i tabor się rozerwał pod okiem tatarskich zagończyków. Odwrót zmienił się w klęskę. Sędziwy hetman odmówił ucieczki i 6 października 1620 roku wybrał raczej śmierć bohaterską niż hańbę.

Źródło: *Wielka historia Polski*, t. 4, Kraków 2000, s. 340.

A. Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Tekst mówi o śmierci hetmana

1. Jana Karola Chodkiewicza.
2. Stefana Czarnieckiego.
3. Jana Sobieskiego.
4. Stanisława Żółkiewskiego.

B. Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Tekst dotyczy bitwy pod

1. Kircholmem.
2. Kłuszynem.
3. Cecorą.
4. Chocimiem.

Zadanie 14. (3 pkt)**Na podstawie źródeł i własnej wiedzy wykonaj polecenia.****Źródło 1. Wypowiedź Starosty – jednej z postaci dramatu „Powrót posła”.**

Alboż źle było dotąd? a nasi przodkowie

Nie mieliż to rozumu i oleju w głowie?

Byliśmy potężnymi pod ich ustawami.

Tak to Polak szczęśliwie żył pod Augustami!

Co to za dwory, jakie trybunały huczne,

Co za paradne sejmy, jakie wojsko juczne!

[...]

Przedtem bez żadnych intryg, bez najmniejszej zdrady

Jeden poseł mógł wstrzymać sejmowe obrady,

Jeden ojczyzny całej trzymał w ręku wagę,

Powiedział: „nie pozwalam”, i uciekł na Pragę

Cóż mu kto zrobił: jeszcze, że taki przedni wniosek

Miał promocje i dostał czasem kilka wiosek.

Źródło: J.U. Niemcewicz, *Powrót posła*, Wrocław 1961, s. 46.

Źródło 2. Opinia historyka

Za czasów Augusta III dokonał się ostateczny rozkład państwa. [...] Znikła wszelka dyscyplina społeczna. [...] Wolność oznacza[ła] w istocie samowolę zasadzającą się na prawie do sprzeciwu, na niepodporządkowaniu się woli większości, czy jakimkolwiek nakazom interesu zbiorowości. [...] Główną przyczynę zrywania sejmów stanowiły rozgrywki w łonie magnaterii. [...] Charakterystyczne jednak, iż magnaci, którzy zazwyczaj byli inspiratorami zerwania sejmu, uczestniczyli w pracach przedsejmowych do końca, by stworzyć wrażenie, że troszczą się o sprawy państwa [...]. Nierzadko też poseł, który zrywał sejm, opłacany był przez obce [...] dwory [które] stały na straży anarchii polskiej. Tłumy [...] powolnej każdemu życzeniu magnata szlachty-gołoty nadawały ton życiu publicznemu kraju.

Źródło: J. Maciszewski, *Szlachta polska i jej państwo*, Warszawa 1986, s. 275–279.

A. Podaj, przez kogo byli wynagradzani posłowie zrywający obrady.

-
-

B. Porównaj ocenę funkcjonowania sejmu wyrażoną przez jedną z postaci dramatu (źródło 1.) z opinią historyka (źródło 2.).

.....
.....

C. Wyjaśnij, dlaczego innym państwom zależało na podtrzymywaniu praktyki zrywania sejmów w Rzeczypospolitej.

.....
.....
.....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	13.	14.A.	14.B.	14.C.
	Maks. liczba pkt	2	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 15. (3 pkt)

Na podstawie tekstu źródłowego wykonaj polecenia.

W którymkolwiek mieście znajdowały się dwoiste szkoły [...] nigdy tam między studentami nie było pokoju. [...] Jeżeli między profesorami nie było zgody, studencka nienawiść tym bardziej rosła [...] trwająca nieustannie zazdrość raz w tych, drugi raz w owych szkołach, większej i znaczniejszych studentów liczby albo podsycala albo [udawała] studenckie kłótnie. [...] Rzadko kiedy minęli się bez bitwy [...] do [tego] przydając [słowa] urażliwe, jak to: „pijara – psia wiara”, „jezuita – psie jelita” i tym podobne. Dzieci najprzód między sobą zaczynały walkę [...] za dziećmi małymi pociągali starsi, a za tymi dyrektorowie.

Źródło: J. Kitowicz, *Opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III*, Kraków 1925, s. 37–38.

A. Podaj nazwy zakonów prowadzących szkoły w pierwszej połowie XVIII wieku.

-
-

B. Podaj przyczynę nieporozumień między szkołami.

-
-

Zadanie 16. (4 pkt)

Na podstawie tablicy genealogicznej Czartoryskich i Poniatowskich zamieszczonej na następnym stronie oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

A. Wymień przedstawicieli rodzin Czartoryskich i Poniatowskich, którzy piastowali godność zwierzchnika Kościoła katolickiego w Polsce. Podaj ich imiona i nazwiska.

-
-

B. Czy matka ostatniego króla Polski mogła być świadkiem jego koronacji? Swoją odpowiedź uzasadnij.

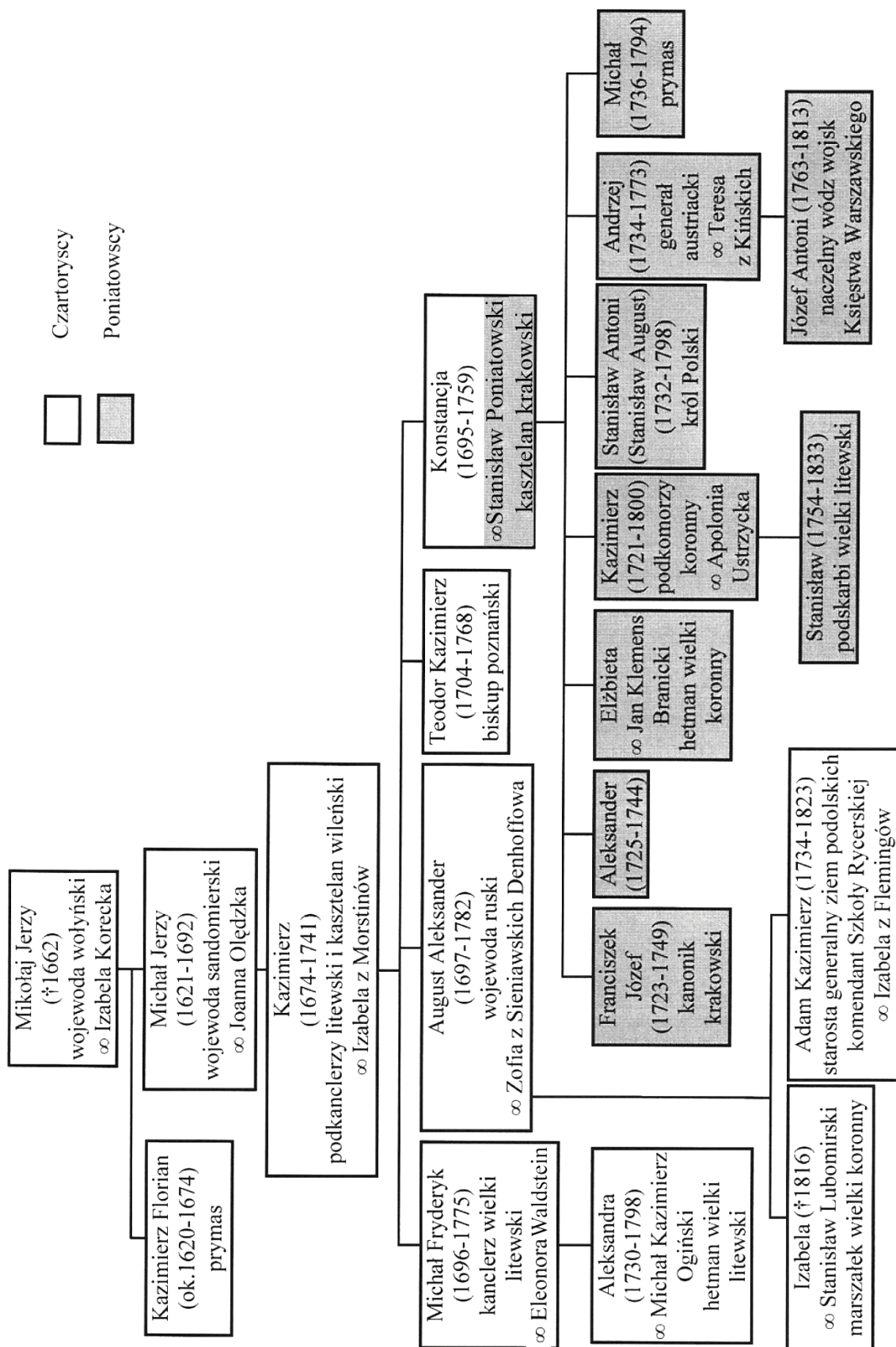
-
-

C. Uzupełnij zdanie. Określ pokrewieństwo wymienionych postaci.

Księżę Józef Poniatowski był dla Stanisława Augusta Poniatowskiego

-

Wszystkie arkusze maturalne znajdziesz na stronie: arkuszematuralne.pl

Uwaga! W nawiasach podano lata życia.

Na podstawie: *Wielka historia Polski*, t. 6, Kraków 2004, s. 36.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	15.A.	15.B.	16.A.	16.B.	16.C.
	Maks. liczba pkt	2	1	2	1	1
Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 17. (6 pkt)

Na podstawie fragmentu listu dyplomatycznego i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Kwestie dotyczące Polski i Saksonii nie zostały jeszcze wcale rozwiązane. Księżę Talleyrand (1) informuje króla o kontaktach, jakie miał z księciem Metternichem (2) w sprawie noty skierowanej przez tego ostatniego do Prusaków, w której oświadcza, że „gabinet wiedeński nie pochwała wcielenia Saksonii do Prus”. Księżę Talleyrand odpowiedział notą, w której przedstawia z naciskiem zasady, jakimi należy się kierować w porządkowaniu spraw Europy. [...] Lord Castlereagh (3) nie umie ukryć zakłopotania, ale nie wypowiada się jeszcze w żadnej sprawie.

Źródło: G. Chomicki, L. Śliwa, *Wiek XIX. Teksty źródłowe. Tematy lekcji i zagadnienia do historii w szkole średniej*, Kraków 2001, s. 51.

A. Podaj nazwę wydarzenia, o przebiegu którego informuje przedstawiony fragment listu dyplomatycznego.

.....

B. Podaj nazwy państw, które reprezentowali wymienieni w tekście dyplomaci. Wpisz nazwy obok numerów odpowiadających nazwiskom dyptomatów.

1. 2. 3.

C. Podaj nazwy dwóch zasad polityki europejskiej, którymi kierowali się uczestnicy wydarzenia, o którym mowa w tekście.

-
-

Zadanie 18. (2 pkt)

Na podstawie fragmentu konstytucji Królestwa Polskiego wykonaj polecenie.

Art. 8. Stosunki polityki zewnętrznej naszego cesarstwa, będą wspólne naszemu Królestwu Polskiemu.

Art. 16. Wolność druku jest zaręczona. [...]

Art. 28. Wszystkie czynności publiczne: [...] odbywać się będą w języku polskim.

Art. 87. Sejm zwyczajny zgromadza się co dwa lata w Warszawie w czasie oznaczonym przez akt zwołania, od króla wydany. Trwać będzie dni trzydzieści. [...]

Źródło: M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, *Wiek XIX w źródłach* [...], Warszawa 2001, s. 77–83.

Wymień artykuły konstytucji, których nie przestrzegały władze Królestwa Polskiego w latach 1815–1830.

.....

Zadanie 19. (3 pkt)

Przyporządkuj powstaniom narodowym ich skutki. Odpowiedzi wpisz we właściwe rubryki tabeli.

1. Zlikwidowanie resztek autonomii Królestwa Polskiego
2. Włączenie Rzeczypospolitej Krakowskiej do zaboru austriackiego
3. Uwłaszczenie chłopów w Galicji
4. Likwidacja Sejmu Królestwa Polskiego

Powstanie narodowe	Skutki
Powstanie listopadowe	
Powstanie krakowskie	
Powstanie styczniowe	

Zadanie 20. (4 pkt)

Na podstawie danych statystycznych wykonaj polecenia.

Produkcja przemysłowa w Królestwie Polskim i eksport do Rosji (w mln rubli)

Rok	Produkcja przemysłowa	Eksport do Rosji	Przyrost eksportu w %
1840	8,4	1,0	–
1850	11,3	1,0	0,0
1860	40,5	11,5	1050,0
1870	122,7	25,0	117,4
1880	171,0	47,0	88,0
1890	216,0	194,0	313,0
1900	600,0	395,0	104,0

Przyjęto, że wartość produkcji świadczy o jej wielkości. Przyrost eksportu obliczono, porównując każdy okres do poprzedniego. Symbol (–) oznacza, że zjawisko nie występuje.

Na podstawie: *Polska XIX w., Państwo, społeczeństwo, kultura*, red. S. Kieniewicz, Warszawa 1982, s. 109.

A. Podaj rok, w którym nastąpił najbardziej dynamiczny wzrost eksportu z Królestwa Polskiego do Rosji, oraz napisz, jaka decyzja władz rosyjskich była przyczyną tego zjawiska.

Rok

Decyzja władz rosyjskich

B. Podaj rok, w którym największa część produkcji przemysłowej Królestwa Polskiego została wyeksportowana do Rosji.

.....

C. Czy przedstawione w tabeli dane świadczą o dokonującej się w drugiej połowie XIX w. rewolucji przemysłowej w Królestwie Polskim? Odpowiedź uzasadnij.

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	17.A.	17.B.	17.C	18.	19.	20.A.	20.B.	20.C.
	Maks. liczba pkt	1	3	2	2	3	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt								

Zadanie 21. (1 pkt)

Na podstawie fragmentu artykułu z *Gazety Świątecznej* z 1881 r. wykonaj polecenie.

Mieszkańcy Warszawy radują się niezmiernie dwoma ulepszeniami [...]. Pierwszym z nich są żeleźnice [...]. Składają się one z torów, czyli kolein żelaznych, płytkich, ułożonych między kamieniami bruku; po tych torach jeżdżą powozy podobne do wagonów na kolejach żelaznych, a ciągnięte nie maszyną – tylko końmi. Powozy takie będą chodzić [...] po ulicach ważniejszych co 5 minut, a po mniej ważnych co 10 minut. [...] Drugie ulepszenie będzie jeszcze ważniejsze dla Warszawy. [...] Otóż niedługo urządzone zostaną kanały podziemne pod całym miastem, którymi wszelkie brudy miejskie będą same odpływały za miasto [...].

Źródło: G. Chomicki, L. Śliwa, *Wiek XIX. Teksty źródłowe. Tematy lekcji i zagadnienia do historii w szkole średniej*, Kraków 2001, s. 333–334.

O jakich ulepszeniach życia mieszkańców Warszawy wspomina autor tekstu? Podaj ich dzisiejsze nazwy.

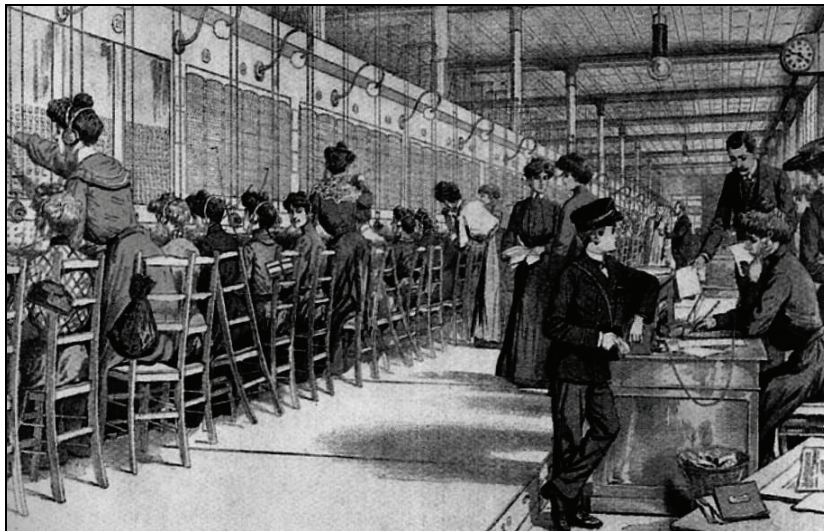
.....

.....

Zadanie 22. (1 pkt)

Na podstawie źródła ikonograficznego i własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Centrala telefoniczna. Litografia z *Le Petit Journal* z 1904 roku

Źródło: G. Szelągowska, K. Szelągowska, *Dzieje nowożytne i najnowsze 1815–1939. Ćwiczenia źródłowe z historii dla szkół średnich*, Warszawa 1999, s. 183.

Wyjaśnij, dlaczego scena przedstawiona na litografii świadczy o zmieniającej się pozycji społecznej kobiet.

.....

.....

Zadanie 23. (2 pkt)

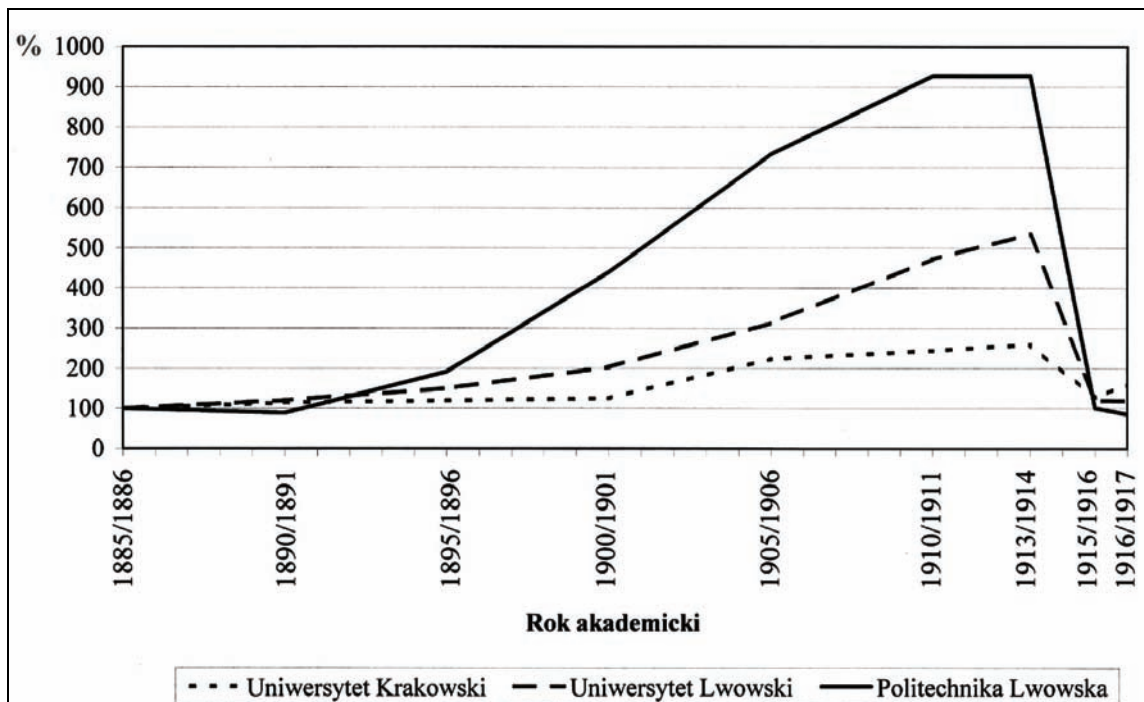
Spośród wymienionych sześciu wydarzeń wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i oznacz je literą A oraz chronologicznie ostatnie i oznacz je literą B.

Wybuch wojny krymskiej	
Początek Wiosny Ludów	
Zakończenie procesu zjednoczenia Włoch	
Powstanie Trójprzymierza	
Rewolucja lipcowa we Francji	
Powstanie Austro-Węgier	

Zadanie 24. (2 pkt)

Na podstawie wykresu oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Studenci wyższych uczelni w Galicji w latach 1885–1917

Liczba studentów danej uczelni w roku akademickim 1885/1886 = 100%

Na podstawie: *Historia Polski w liczbach*, t. 1, Warszawa 2003, s. 245.

A. Czy przemiany cywilizacyjne drugiej połowy XIX i początku XX w. mogły mieć wpływ na decyzje o wyborze profilu studiów? Odpowiedź uzasadnij.

.....

.....

B. Podaj nazwę wydarzenia, które mogło spowodować gwałtowny spadek liczby studentów na uczelniach w Galicji.

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	21.	22.	23.	24.A.	24.B.
	Maks. liczba pkt	1	1	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 25. (3 pkt)

Wyjaśnij wymowę propagandową ilustracji zamieszczonej na karcie pocztowej. Zinterpretuj jej elementy graficzne.

Karta pocztowa (prawdopodobnie z 1918 r.)

Postaci na pierwszym planie, od lewej: Ignacy Paderewski, Woodrow Wilson.

Źródło: *Wielka historia Polski*, t. 9, Kraków 2003, s. 17.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 26. (3 pkt)

Na podstawie tekstu i własnej wiedzy odpowiedz na pytania.

NA ZACHÓD! Rozkaz dla wojsk frontu zachodniego.
Miasto Smoleńsk, 2 lipca [...]

Czerwoni żołnierze!
Wybiła godzina odwetu!
[...]

Wojska Czerwonego Sztandaru i wojska drapieżnego orła białego stoją w obliczu śmiertelnego starcia.

Zanim rzucicie się na wrogów, niech was przeniknie odwaga i zdecydowanie!
[...]

Poprzez trupa białej Polski prowadzi droga do światowego pożaru.

Na bagnietach zaniesiemy szczęście i pokój pracującej ludzkości!

Na Zachód!

[...]

Wybiła godzina ofensywy!

Na Wilno, Mińsk, Warszawę – marsz!

Źródło: A.J. Leinwand, *Czerwonym młotem w orła białego* [...], Warszawa 2008, s. 140–141.

A. Z którego roku pochodzi zacytowany rozkaz?

B. Jakie cele wyznaczono ofensywie Armii Czerwonej? Zacytuj odpowiedni fragment z tekstu rozkazu.

C. Jakim wynikiem zakończyła się ofensywa Armii Czerwonej?

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	25.	26.A.	26.B.	26.C.
	Maks. liczba pkt	3	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 27. (2 pkt)

Na podstawie tekstu i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Za szczególnie zły i niebezpieczny [...] układ międzynarodowy uważał Marszałek Locarno. W układzie tym stworzono bowiem legalną formę dla utrwalenia niebezpiecznego braku równowagi między Zachodem i Wschodem Europy. Nie było dość ostrych słów, których by Marszałek w stosunku do tego traktatu nie używał i dość wielkiej troski, ażeby ten brak równowagi wyrównać.

Źródło: J. Beck, *Ostatni raport*, Warszawa 1987, s. 29.

A. Wyjaśnij, dlaczego Józef Piłsudski uznał postanowienia traktatu w Locarno za naruszenie równowagi między Zachodem i Wschodem Europy.

.....

.....

.....

.....

.....

B. Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Układ w Locarno został podpisany

1. w roku poprzedzającym przewrót majowy w Polsce.
2. w tym samym roku, w którym był przewrót majowy w Polsce.
3. rok po przewrocie majowym w Polsce.

Zadanie 28. (4 pkt)

Na podstawie własnej wiedzy wykonaj polecenia.

A. Przyporządkuj bitwom nazwy uczestniczących w nich jednostek wojskowych. Odpowiedzi wpisz we właściwe rubryki.

1. I Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki
2. I Dywizja Pancerna
3. Samodzielna Brygada Strzelców Podhalańskich
4. II Korpus Polski

Miejsce bitwy	Jednostka wojskowa
Narwik	
Monte Cassino	
Falaise	

B. Podaj nazwę jednostki wojskowej, której dowódcą był generał Władysław Anders. Wybierz spośród podanych w części A.

.....

Zadanie 29. (3 pkt)

Na podstawie fragmentu tekstu piosenki Jacka Kaczmarskiego i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Jack Kaczmarski (1957–2004) – poeta, prozaik, twórca tekstów piosenek, bard antykomunistycznej opozycji.

Jak nowa rezydencja carów,
Służba swe obowiązki zna,
Precz wysiedlono stąd Tatarów
Gdzie na świat wyrok zapaść ma.

W resztcie cygara mdłym ogniku
Pływała Lwa Albionu twarz:
Nie rozmawiajmy o Bałtyku,
Po co w Europie tyle państw?

Okna już widzą, słyszą ściany
Jak kaszle nad cygarem Lew,
Jak skrzypi wózek popychany
Z kalekim Demokratą w tle.

Polacy? – Chodzi tylko o to,
Żeby gdzieś w końcu mogli żyć...
Z tą Polską zawsze są kłopoty –
Kaleka troszczy się i drży.

Lecz nikt nie widzi i nie słyszy,
Co robi Góral w krymską noc,
Gdy gestem w wiernych towarzyszy
Wpaja swą legendarną moc.
[...]

Lecz uspokaja ich gospodarz
Pożółkły dłonią głaszcząc was:
Mój kraj pomocną dłoń im poda,
Potem niech rządzą się jak chcą.
[...]

Źródło: J. Kaczmarski, *Ale źródło wciąż bije...*, Warszawa 2002, s. 474–475.

A. Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Konferencja, o której mówi tekst piosenki, odbyła się w

1. Teheranie.
2. Jałcie.
3. Poczdamie.
4. Casablance.

B. Podaj imię i nazwisko gospodarza tej międzynarodowej konferencji.

.....

C. Podaj postanowienie konferencji dotyczące wschodniej granicy Polski.

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	27.A.	27.B.	28.A.	28.B.	29.A.	29.B.	29.C.
	Maks. liczba pkt	1	1	3	1	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt							

Zadanie 30. (3 pkt)

Na podstawie źródeł i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Źródło 1. Ulotka propagandowa z 1946 r.Źródło: *Dzieje Sejmu Polskiego*, pod red. J. Bardacha, Warszawa 1997, s. 245.**Źródło 2.****Wyniki głosowania z 1946 r. (w procentach)**

Pytanie	Odpowiedzi <i>tak</i>	
	oficjalne	rzeczywiste
1. Czy jesteś za zniesieniem Senatu?	68	27
2. Czy chcesz utrwalenia w przyszłej Konstytucji ustroju gospodarczego, zaprowadzonego przez reformę rolną i unarodowienie podstawowych gałęzi gospodarki krajowej, z zachowaniem ustawowych uprawnień inicjatywy prywatnej?	77	42
3. Czy chcesz utrwalenia zachodnich granic Państwa Polskiego na Bałtyku, Odrze i Nysie Łużyckiej?	91	67

Na podstawie: A. Dudek, Z. Zblewski, *Utopia nad Wisłą. Historia Peerelu*, Warszawa–Bielsko-Biała 2008, s. 46–47.**A. Podaj, jaką nazwą określa się w historiografii głosowanie, o którym mówią powyższe źródła.**

B. Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Ulotka propagandowa wzywa do oddania głosu zgodnie z zaleceniami

1. Polskiego Stronnictwa Ludowego.
2. Polskiej Partii Robotniczej.
3. Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”.
4. Stronnictwa Narodowego.

C. Podaj nazwę partii politycznej, której zależało na podaniu rzeczywistych wyników głosowania.

Zadanie 31. (2 pkt)

Na podstawie tekstu i własnej wiedzy wykonaj polecenia.

Myślę, że [...] pierwszy żałobny dzwon dla ekipy Gierka już zadzwonił [...]. Bezpośrednią przyczyną wściekłości stało się przemówienie premiera Jaroszewicza [...]. Szło o podwyżkę cen [...]. W Ursusie wybuchł strajk okupacyjny, potem ekipy robotnicze rozkręciły szyny, wstrzymując duży na tych liniach ruch pociągów; w Radomiu robotnicy licznych fabryk wyszli na ulicę, podpalono gmach Komitetu Wojewódzkiego [...]. W 24 godziny po pierwszym oświadczeniu Jaroszewicz [...] wydukał w telewizji, że „wobec nowych głosów w dyskusji” (jakiej dyskusji?!) rząd zawiesza podwyżkę cen [...].

Źródło: S. Kisielewski, *Dzienniki*, Warszawa 1996, s. 866–868.

A. Podaj rok wydarzeń komentowanych w tekście.

B. Podaj nazwę organizacji opozycyjnej powstałej w celu pomocy osobom represjonowanym za udział w wydarzeniach w Ursusie i Radomiu, o których mowa w tekście.

Zadanie 32. (2 pkt)

Spośród sześciu wymienionych wydarzeń z XX wieku, wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i oznacz je literą A oraz chronologicznie ostatnie i oznacz je literą B.

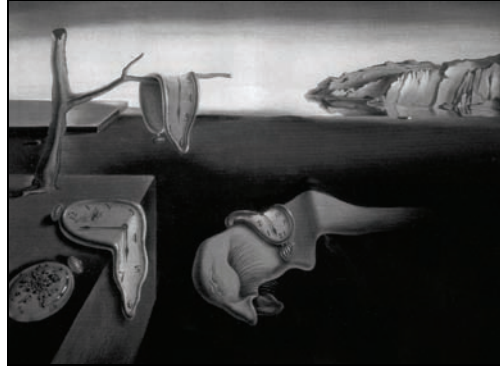
Zamach na życie prezydenta USA Johna Kennedy’ego	
Powstanie państwa Izrael	
Utworzenie Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej	
<i>Praska wiosna</i>	
Masakra studentów na placu Tiananmen w Pekinie	
XX Zjazd Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	30.A.	30.B.	30.C.	31.A.	31.B.	32.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	1	1	2
	Uzyskana liczba pkt						

Zadanie 33. (3 pkt)

Przyporządkuj przedstawionym obrazom kierunki w malarstwie. Odpowiedzi wybierz spośród podanych i wpisz pod ilustracjami.

secesja, kubizm, surrealizm, symbolizm

A.

B.

C.

Źródła: *Wielcy malarze*, nr 93, Warszawa 2000, s. 3; *Wielcy malarze*, nr 99, Warszawa 2000, s. 1.
www.abcgallery.com

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	33.
	Maks. liczba pkt	3
	Uzyskana liczba pkt	

BRUDNOPIS

Wszystkie arkusze maturalne znajdziesz na stronie: arkuszematuralne.pl

--	--	--	--	--	--	--	--	--

KOD EGZAMINATORA

.....
Czytelny podpis egzaminatora

--	--	--

KOD ZDAJĄCEGO